

Республика Татарстан
Совет Петровско-Заводского
сельского поселения
Сармановского
муниципального района

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Петровский Завод
авыл жирлеге Советы

РЕШЕНИЕ
15 февраль 2022 ел

КАРАР
№2

**Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районнының Петровский
Завод авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне раслау
хакында карап**

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартандагы 25-ФЗ номерлы, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы» 2013 елның 23 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә Сарман муниципаль районнының Петровский Завод авыл жирлеге Советы карап чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районнының Петровский Завод авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне расларга (1 нче күшымта).

2. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районнының Петровский Завод авыл жирлеге Советы каарлары үз көчләрен югалткан дип танырга:

- «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районнының «Петровский Завод авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне раслау хакында» 2017 елның 15 августындагы 9 номерлы каары;

- 2017 елның 15 августындагы 9 номерлы Петровский Завод авыл жирлеге Советы каары белән расланган «Сарман муниципаль районнының «Петровский Завод авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә муниципаль хезмәт турында» нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында» 2017 елның 22 сентябрендагы 15 номерлы каары;

- «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районнының «Петровский Завод авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне раслау хакында» 2017 елның 15 августындагы 9 номерлы каарына үзгәрешләр керту туринда» 2018 елның 20 августындагы 16 номерлы каары;

- 2017 елның 15 августындагы 9 номерлы Совет каары белән расланган «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районны «Петровский Завод авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында» 2019 елның 30 апрелендәге 10 номерлы каары;

- 2017 елның 15 августындағы 9 номерлы Совет каары белән расланган Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы «Петровский Завод авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә муниципаль хезмәт түрүнде нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында» 2019 елның 06 августындағы 12 номерлы каары;
  - «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Петровский Завод авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә муниципаль хезмәт түрүнда» нигезләмәне раслау хакында» 2017 елның 15 августындағы 9 номерлы Петровский Завод авыл жирлеге Советы каарына үзгәрешләр керту түрүнда» 2020 елның 20 мартаңдағы 1 номерлы каары;
  - «2017 елның 15 августындағы 9 номерлы Совет каары белән расланган Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы «Петровский Завод авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә муниципаль хезмәт түрүндағы нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында» 2020 елның 21 сентябрендәге 4 номерлы каары;
  - «2017 елның 15 августындағы 9 номерлы Совет каары белән расланган Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Петровский Завод авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә муниципаль хезмәт түрүнде нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында» 2021 елның 06 маендағы 4 номерлы каары;
  - «2017 елның 15 августындағы 9 номерлы Совет каары белән расланган Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Петровский Завод авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә муниципаль хезмәт түрүнде нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында» 2021 елның 26 ноябрендәге 12 номерлы каары;

3. Элеге каарны Петровский Завод авыл жирлеге территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында, «Интернет» мәгълүмат-телеқоммуникация чөлтәрендәге Сарман муниципаль районының рәсми сайтында <http://www.sarmanovo.tatar.ru> веб-адрес буенча һәм «Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматның рәсми порталында» (PRAVO.TATARSTAN.RU) урнаштырырга.

4. Элеге карап рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә. 24 статьяның 9.3 пунктындағы 11 пунктчасы, 24.1.2 пунктындағы 24.1 пунктчасы 2022 елның 1 июнененнән үз көченә керә.

5. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үземдә калдырам.

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Петровский Завод авыл жирдеге
Советы Башлыгы

А.Б. Хөснөтдинов

Татарстан Республикасы

Сарман муниципаль районы
Петровский Завод авыл Советының
2022 елның 15 февралендәгө^н
2 номерлы карарына
1 нче күшымта

**Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы
Петровский Завод авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмә

1.1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Петровский Завод авыл жирлегендә муниципаль хезмәт (алга таба Поселение) Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Кодексы, шулай ук Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Петровский Завод авыл жирлеге Уставы нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.2. Жирлектә муниципаль хезмәтнең төп принциплары муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

1.3. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

1.4. Муниципаль хезмәт-гражданнарның һөнәри эшчәнлеге, ул дайми нигездә хезмәт килемшүе (контракт) төзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында гамәлгә ашырыла.

1.5. Муниципаль хезмәт һәм Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәтенен үзара бәйләнеше юл белән тәэмин ителә:

1.5.1. муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләренен бердәмлеке;

1.5.2. муниципаль хезмәт һәм дәүләт граждан хезмәте узганда чикләүләр һәм йөкләмәләр бердәмлеке;

1.5.3. муниципаль һәм граждан хезмәте өчен кадрлар әзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алуга карата таләпләренен бердәмлеке;

1.5.4. муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгарганда дәүләт граждан хезмәте стажын һәм дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләп чыгарганда муниципаль хезмәт стажын исәпкә алу;

1.5.5. муниципаль хезмәткәрләрен һәм дәүләт граждан хезмәткәрләрен хезмәт өчен түләүнен һәм социаль гарантияләрен төп шартларының ярашлылыгы;

1.5.6. муниципаль хезмәт узган гражданнарны һәм дәүләт граждан хезмәтен үткән гражданнары, шулай ук аларның гайлә әгъзаларын туендыруучысын югалткан очракта дәүләт пенсия белән тәэмин итүнен төп шартларының чагыштырмасы.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - жирле үзидарә органындагы вазыйфа,

муниципаль берәмлекнәң сайлау комиссиясе аппаратындагы вазыйфа, ул жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнәң сайлау комиссиясенең яисә муниципаль вазыйфаны биләүче затның вәкаләтләрен үтәүне тәэммин иту буенча билгеләнгән бурычлар даирәсе нигезендә төзелә.

2.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы Законы белән раслана торган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә Сарман муниципаль районы Петровский Завод авыл Советы (алга таба - Жирлек советы) каары белән билгеләнә.

2.3. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәгө төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең эйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2.4. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алыш чагыштырмасы Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына, вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәклे белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук яллаучы (эш биরүче) вәкиленең тиешле каары булганда - белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителә:

муниципаль хезмәтнең югары муниципаль вазыйфалары буенча - югары белем һәм муниципаль хезмәт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел эш стажы;

2020 елның 1 октябренә кадәр авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасары вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә карата квалификация таләпләре урта һөнәри белем биরүне һәм белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажын яисә кимендә ике ел яки ким дигәндә өч ел стажын күздә тотарга мөмкин. 2020 елның 1 октябреннән соң әлеге пунктның икенче абзацында каралган курсәтелгән вазыйфаны биләү өчен квалификация таләпләре 2020, елның 1 октябренә кадәр вазыйфага билгеләнгән һәм әлеге пункт нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукий актларда каралган тиешле квалификация таләпләренә карата қулланылмый.

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләп чыгарганда әлеге белгечлек, бу юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында документ һәм (яисә) курсәтелгән белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация алудан соң әлеге белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш чорлары кертелә;

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча

квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәlesh буенча эш стажын исәпләп чыгарганда әлеге белгечлек, бу юнәlesh буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында документ һәм (яисә) күрсәтелгән белгечлек, әзерлек юнәleshе буенча квалификация алушан соң әлеге белгечлек, әзерлек юнәleshе буенча эш чорлары көртөлә;

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәк булган белгечлек, юнәlesh буенча муниципаль хезмәт стажына, муниципаль хезмәт стажына яисә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәк булган белгечлек, юнәlesh буенча эш стажына квалификация таләпләре муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә, алар муниципаль хезмәт вазыйфалары классификациясе нигезендә Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәк булган белемнәргә һәм күнекмәләргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәnlеге өлкәсенә һәм төренә бәйле рәвештә аның вазыйфаи инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе белән шулай ук белгечлек, әзерлек юнәleshе буенча квалификация таләпләре каралырга мөмкин.

Белгеч яисә магистр дипломнары булган затлар өчен диплом бирелгән көннән өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәlesh буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнә - муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен әзерлек юнәleshе буенча-ярты елдан да ким булмаган стажы яисә белгечлек, юнәlesh буенча бер ел эш стажы.

2.6. Жирлектә жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләр реестрын алыш бару тәртибе турындагы Нигезләмә нигезендә муниципаль хезмәткәрләр реестры алыш барыла.

3. Муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннары

3.1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри әзерлеге дәрәжәсенең муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

3.2. Муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәгे класслы чиннар бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы хакыйкый муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең баш вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең эйдәүче вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3.3. Югарыда күрсәтелгән төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын керту Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә һәм муниципаль хезмәттән киткәндә аларны саклап калу тәртибе

4.1. Класслы чиннар, алдагы класслы чинда билгеләнгән вакытны исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләргә эзлекле рәвештә бирелә.

4.2. Класс чины беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

4.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә 3 класслы класс чины бирелә.

Федераль дәүләт граждан хезмәтененг класслы чины, дипломатик ранг, хәрби яки маңсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтененг яисә Россия Федерациясенен башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтенен квалификация разряды, беренче класс чины ана муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме кысаларында бирелә.

Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында квалификация разрядларының һәм муниципаль хезмәтнең класслы чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының һәм федераль дәүләт граждан хезмәтенен, Россия Федерациясенен башка субъектының дәүләт граждан хезмәтенен класслы чиннарының нисбәте, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенен класслы чиннарының, дипломатик рангларның, хәрби һәм маңсус исемнәр нисбәте кулланыла.

Вазыйфаларның, класслы чиннарның һәм квалификация разрядларының билгеләнгән нисбәтен исәпкә алып, муниципаль хезмәтнең бирелә торган класслы чины муниципаль хезмәткәрнен федераль дәүләт граждан хезмәте, дипломатик ранги, хәрби яисә маңсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтененг яисә Россия Федерациясенен башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды класслы чины муниципаль хезмәткәргә федераль дәүләт гражданлык хезмәтенен, дипломатик ранги, хәрби яисә маңсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтененг яисә Россия Федерациясенен башка субъектының квалификация разряды класслы чины, әмма муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәт төркеменен 1 класс чигеннән югары булмаган класс чины бирелә торган федераль дәүләт гражданлык хезмәтенен, дипломатик ранги, хәрби яки маңсус исеме, муниципаль хезмәтнең яисә Россия Федерациясенен башка субъектының класслы чиннынан түбәнрәк булмаса, әмма хезмәт вазыйфаларын биләгән вазыйфа төркеменен 1 нче класслы чиннынан югары түгел.

Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класс чин биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенен тиешле класслы чиньинда, дипломатик рангта, хәрби яки маңсус исемдә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтененг яисә Россия Федерациясенен башка субъектының класс чиньинда, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылығы исәпкә алына.

4.4. Беренче класс чины сынауны уңышлы тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмәткәргә бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәннән соң өч айдан да соңга калмыча бирелә.

4.5. 2 һәм 3 класслы муниципаль хезмәт секретареның һәм референтының класслы чиннарында булуның минималь сроклары бер елны, муниципаль хезмәт кинәшчесе һәм 2 һәм 3 класс кинәшчесе - ике елны, 2 һәм 3 класс муниципаль кинәшчесе - бер елны тәшкил итә.

1 класслы секретарьның, референтның, муниципаль хезмәт кинәшчесенен, муниципаль кинәшченен һәм чын муниципаль кинәшчененг класслы чиннарында булу сроклары билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне класслы чиннарда арттыру аларны тиешле төркем муниципаль хезмәтенен югарырак вазыйфаларына

күчергэндэ генә мөмкин.

4.6. Бирелгэн класс чинада булу вакыты бирелгэн көннән исәпләнә.

4.6.1. Класслы чин бирү көне дип класслы чин бирү турында каар кабул ителгән көн санала. Квалификация имтиханы нәтижәләре буенча класслы чин бирелгэн очракта, класслы чин бирү көне дип муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын тапшыру көне санала.

4.7. Чираттагы класс чины муниципаль хезмәткәргә алдагы класслы чинда муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт үткәннән соң, муниципаль хезмәткәргә үзенең хезмәт вазыйфаларын тиешле дәрәҗәдә башкарганда һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә, аның өчен класс чины каарлган булса, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган класс чининнан югарырак яки югарырак класслы чин каарлган булса, бирелә.

Чираттагы класс чины дисциплинар жәза алган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук аларга карата эш тикшерүе үткәрелә яки жинаяты эше кузгатыла торган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

4.8. Муниципаль хезмәттә маҳсус аерымлыклар өчен бүләкләү чарасы сыйфатында муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр бирелергә мөмкин:

1) класс чининда булу, срогоы беткәнчегә кадәр, әмма моңа кадәр элек бирелгэн сыйныф чининда алты айдан да иртәрәк булмаган вакытта, - бу төркемгә муниципаль хезмәт вазыйфалары туры килә торган чираттагы класс чининнан югарырак булмаса;

2) биләгән вазыйфасы керә торган муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә класслы чиннар эзлеклелеген үтәмичә генә бер баскычка югарырак, - 3 класслы чины булган муниципаль хезмәткәргә, әмма 4 өлешнәң 4.5 пунктында каарлганча, муниципаль хезмәтне узу өчен 3 класслы тиешле чинда билгеләнгән срок тәмамланғаннан да иртәрәк түгел.

4.9. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның элекке төркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнәң югари вазыйфасына билгеләгәндә, аның алдагы класслы чининда булу вакыты чыккан булса, аңа чираттагы класс чины бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларының югари төркеменә караган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә, элек биләгән хезмәткәргә караганда, күрсәтелгән хезмәткәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге төркеме өчен беренче булып торучы класслы чин бирелә, әгәр бу класслы чин муниципаль хезмәткәр булган класслы чиннан югарырак булса. Күрсәтелгән очракта класс чины эзлеклелекне сакламайча һәм алдагы сыйныф чининда булу вакытын исәпкә алмайча бирелә.

4.10. Вәкаләтләр вакытын чикләмичә биләп торучы муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнәң төп, алып баручы, өлкән, кече вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар алар тарафыннан квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Муниципаль хезмәтнәң югари вазыйфаларын биләп торучы муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар, әгәр дә бу хезмәткәрләр тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру турында каар жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан кабул ителгән булса, квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

4.11. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннары муниципаль хезмәткәр хезмәт итә торган муниципаль хезмәткәрнен турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча жирлек башлыгы тарафыннан бирелә (Нигезләмәнәң 3 нче, 4 нче күшымталары).

4.12. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында тәкъдимнәр керту тәртибе һәм аңа күшүп бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукый

актлар белән билгеләнә.

4.13. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турындагы карап, 4 өлешнең 4.7 пунктының икенче абзацында күрсәтелгән очраклардан тыш, бер айдан да сонга калмыйча қабул итегергә тиеш:

1) квалификация имтиханын уздырган көннән;

2) барлык кирәkle документлар белән сыйныф чинын жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затына бирү турында тапшырылган көннән башлап - квалификация имтиханыннан башка класс чины бирелгәндә.

4.14. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат ителгәндә муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләнгәндә, аңа бирелгән класслы чин чираттагы класслы чин билгеләнгән тәртиптә бирелгәнчә саклана.

4.15. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында белешмәләр шәхси эшкә һәм хезмәт кенәгәсендә (булган очракта) кертелә. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында мәгълүмат шулай ук аның хезмәт эшчәnlеге турында мәгълүматларга кертелә.

4.16. Бирелгән класслы чин муниципаль хезмәткәргә биләгән вазыйфасыннан азат ителгәндә һәм муниципаль хезмәттән (шул исәптән пенсиягә чыккач) эштән азат ителгәндә, шулай ук муниципаль хезмәткә кергәндә саклана.

4.17. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләнгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнчә саклана.

4.18. Бирелгән класслы чиннан мәхрүм итү суд карапы буенча федераль законнар нигезендә мөмкин.

5. Муниципаль хезмәткәрнең хокукый ҳәле

5.1. Муниципаль хезмәткәр булып, федераль һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәт вазыйфасын башкарғанга жирле бюджеттан хезмәт хакы алып эшли торган граждан исәпләнә.

5.2. Техник тәэммин итү вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкармайлар һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.

5.3. Муниципаль хезмәткәр хокуклы:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәттә алга жибәрү шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәkle оештыру-техник шартлар белән тәэммин итү;

3) хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракт)нигезендә;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган яллар турында мәгълүмат алу;

5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәkle мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе эшчәnlеген камилләштерү турында тәкъдимнәр керту өчен;

6) үз инициативасы белән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурста катнашу;

7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукий акт нигезендә ёстәмә һөнәри белем алу;

8) яклау, үз шәхси мәгълүматлар;

9) үз эшнен барлык материаллары, һөнәри эшчәнлек турындагы бәяләмәләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшнә керткәнче, шулай ук аның язма анлатмаларын шәхси эшнә җәлеп иту;

10) үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен Һөнәр берлекләре төзү хокукин да керту;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән судка шикаять бируне дә кертеп, аларны бозу очраклары;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмин иту.

5.4. Муниципаль хезмәткәр, әгәр «муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкасы каралмаган булса, мәнфәгатьләр каршылыгы килеп чыкмаса, авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенә алдан язма хәбәреннән башка түләүле эш башкарырга хокуклы.

5.5. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукий актларын, жирлек Уставын һәм башка муниципаль хокукий актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәргә;

3) вазыйфаи бурычларын башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданнын хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларнын хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмlek сайлау комиссиясендә билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәү өчен кирәклө квалификация дәрәжәсен саклап калырга;

6) дәүләт һәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серләрне тәшкил итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә ана билгеле булган белешмәләрне, шул исәптән гражданнарың шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм аbruена кагылышлы белешмәләрне таратырга;

7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән ана вазыйфаи бурычларны үтәү өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә үзе һәм гайлә әгъзалары турында белешмәләрне тапшырырга;

9) авылның башкарма комитет житәкчесенә язма рәвештә Россия Федерациясе гражданлыгын яки чит ил гражданлыгы-Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы туктатылу турында хәбәр итәргә, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы, Муниципаль хезмәткәргә бу турыда билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы яисә чит ил гражданлыгы туктатылган көннән алыш биш эш көненнән дә сонга калмычча - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

9.1) башкарма комитет житәкчесенә язма рәвештә чит дәүләт гражданлыгы яки

гражданың чит дәүләт территориясендә дайми яшәү хокукуны раслаучы башка документ алу турында хәбәр итәргә, бу хакта муниципаль хезмәткәргә билгеле булган көнне, әмма чит дәүләт гражданлығы алынган, яки чит ил территориясендә гражданың дайми яшәү хокукуны раслаучы башка документ алган көннән биш эш көненнән дә соңга калмыч;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, башка федераль законнар һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) коррупцион хокук бозулар қылуга тарту максатларында жирлек башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына мөрәжәгать итүнен барлық очраклары турында хәбәр итәргә;

12) мәнфәгатьләр конфликтyna китерегә мәмкин булган вазыйфаи бурычларны үтәгәндә шәхси қызықсынучанлық турында жирлек башкарма комитеты житәкчесенә язмача хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча чарапар күрергә мәмкин;

5.6. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз. Тиешле житәкчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганда, муниципаль хезмәткәр, йөкләмә биргән житәкчегә, Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезләмәләре күрсәтелеп, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мәмкин булган муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнен хокуксызлыгын нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнен житәкчесе тарафыннан язма рәвештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

5.7. Муниципаль хезмәткәр кыйммәтле кәгазьләргә, акцияләргә (оешмаларның устав (туплау) капиталларында катнашу өлешләренә, пайларына ия булса, ул мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау максатларында үзенә караган кыйммәтле кәгазьләрне, акцияләрне (оешмаларның устав (туплау) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

6. Муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр

6.1. Түбәндәге очракларда граждан муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кергән суд карары белән хокуктан файдалануға сәләтsez яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кергән суд карары буенча юкка чыгаручы җәзага хөкем итү;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил иткән белешмәләргә рөхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждан дәгъва қыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйле булса;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга һәм медицина оешмасының бәяләмәсе белән расланган чире булу. Диспансерлаштыру узу тәртибе, мондый чирләр исемлеге һәм медицина учреждениесе бәяләмәсенең рәвеше Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы

тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынуучанлык яисә әлеге вазыйфаи затка контрольлек итүгә бәйле булса, жирле администрацияне житәкләүче муниципаль берәмлек башлыгы белән (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, балалар, бертуганнар, апа-сенелләр, шулай ук абыйлар, ата-аналар, балалар һәм ата-аналар), яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынуучанлык яисә аларның берсе контроле белән бәйләбүлсә;

6) муниципаль хезмәттә булырга хокуклы чит ил гражданының Россия Федерациясе гражданлыгын яисә - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучының гражданлыгын туктату;

7) чит ил гражданлыгы яисә, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит ил территориясендә гражданның дайми яшәү хокукин раслый торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бирү;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федеरаль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федеरаль законда һәм башка федераль закононда каралган белешмәләрне тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кергәндә белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

9.1) әлеге Нигезләмәнең 24.8 статьясында каралган белешмәләрне тапшырмау;

10) аны чакыру буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шуна законлы нигезләргә ия булмыйча, чакырылыш комиссиясе бәяләмәсе нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт узган гражданнардан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять бирү өчен билгеләнгән срок тәмамланган көннән алыш 10 ел эчендә, Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясенә, әгәр күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясетиешле субъектының чакырылыш комиссиясе каарына карата гражданның күрсәтелгән бәяләмәгә шикаяте буенча судка шикаять бирелгән булса, - суд каары законлы көченә кергән көннән алыш 10 ел эчендә, ул күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе тиешле субъектының чакырылыш комиссиясе каары чыгарылганда гражданның әлеге бәяләмәгә шикаяте буенча хокуки бозылмаган дип танылу.

6.1.1. Граждан авыл жирлегенең ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләп куела алмый, ә муниципаль хезмәткәр тиешле жирлек территориясендә урнашкан жирлек башкарма комитеты житәкчесе, суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сенелләр) белән ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасын башкара алмый.

6.2. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән ин чик яшькә - 65 яшь тулганнан соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

6.3. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты житәкчесе булган муниципаль хезмәткәр, күрсәтелгән муниципаль хезмәткәр мәнфәгатьләр конфликтын төшереп калдыру максатларында әлеге жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында алар тиешле вазыйфаны биләгән чорда муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләрен яклый алмый.

7. Муниципаль хезмәт белән бәйле тыюлар

7.1. Муниципаль хезмәт үтү белән бәйле рәвештә, муниципаль хезмәткәргә тыела:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү;
- а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына яки Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләү, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләп куелгандан;
- б) муниципаль вазыйфага сайлау яисә билгеләү;
- в) һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнән сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, һөнәр берлеге органында, түләүле сайлау вазыйфасына сайлау;
- 2) түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:
- а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнән сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төzelеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенен гомуми жыелышында (конференция) катнашу;
- б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнән сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төzelеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашу, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 16.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә алынган яллаучы вәкиле рөхсәте белән;
- в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләрнең берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында жирлек советы мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим иту;
- г) Жирлек муниципаль хокукий актлар нигезендә идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә урнашкан оешма, гамәлгә куючы (катнашучы) булып торучы (акционер) гражданнарның мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтүне, оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләре турында жирлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталынdagы өлешләр) белән идарә иту тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә тапшыру;
- д) федераль законнарда каралган башка очраклар;
- 2.1.) эшкуарлык эшчәnlеге белән шәхсән яисә ышанычлы затлар аша шәгыльләнергә;
- 3) муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында жирле үзидарә органында, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, аңа турыдан-туры буйсынган яисә аңа буйсынган өченче затлар эшләре буенча ышанычлы яисә вәкил булырга;
- 4) вазыйфаи хәлгә бәйле рәвештә яисә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күнел ачу, ял иту, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә алырга. Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә тапшырыла, мона Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән очраклар керми. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яки башка рәсми чарага бәйле рәвештә үзе алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукий

актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга чыгарга, моңа жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә органнары, халықара һәм чит ил коммерциягә карамаган оешмалары белән килешүләр буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкаларга керми;

6) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү chartedарын, башка муниципаль мөлкәтне файдаланырга;

7) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда, федераль законнар нигезендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга кертелгән мәгълүматларны яисә вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә "ана билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яисә кулланырга;

8) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазыйфаи бурычларына көрмәсә, гавами фикерләр, фикерләр һәм бәяләүләр, шул исәптән массакүләм мәгълүмат chartedарында, жибәрергә;

9) буләкләүнен Жирлек башлыгының язма рөхсәтеннән башка, чит дәүләтләрнен, халықара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләрнен, башка ижтимагый берләшмәләрнен һәм дини берләшмәләрнен һәм махсус исемнәрен (фәнни берләшмәләрдән тыш) кабул итәргә, әгәр аның вазыйфаи бурычларына күрсәтелгән оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек керсә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алып бару өчен вазыйфаи нигезләмәнен естенлекләреннән файдалану;

11) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфаи хәленнән файдаланырга, шулай ук կүрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мөнәсәбәт белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структурасын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ижтимагый үзидарәнең ветераннар һәм башка органнарыннан тыш) төзергә яисә күрсәтелгән структураларны төзергә ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсен жайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктатырга;

14) Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациисе законнарында башкасы карапмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациисе территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

15) Россия Федерациисенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациисе законнарында башкасы карапмаган булса, бары тик чит дәүләтләр, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән финансрана торган түләүле эшчәнлек башкарма комитеты житәкчесенең язма рөхсәтеннән башка шөгыльләнергә.

7.2. Муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң граждан, вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, конфиденциаль характердагы белешмәләрне яисә хезмәт мәгълүматын оешмалар яисә физик затлар мәнфәгатьләрендә фаш итәргә яисә кулланырга хокуклы түгел.

7.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, Россия Федерациисе норматив хокукий актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында әлеге оешмада хезмәт

шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралған очракларда гражданлық-хокукий шартнамә шартларында эшне биләргө һәм (яисә) әлеге оешмада башкарырга хокуклы түгел, әгәрдә муниципаль (административ) идарәнен аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына керсә, Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликттың жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка булганда.

8. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликттың жайга салу

8.1. Мәнфәгатьләр конфликтты дигәндә, вазыйфаны биләуче затның мәнфәгатьләр конфликттың булдырмау һәм жайга салу чараларын күрү бурычын күздә тоткан шәхси кызыксынуы (турыдан-туры яисә читләтелгән) аның вазыйфаи (хезмәттәге) бурычларын тиешенчә, объектив һәм бертуктаусыз үтәвенә йогынты ясый яисә йогынты ясый ала торган вәзгыйть аңлашыла.

8.2. Шәхси кызыксыну астында керемнәрне акча, башка мөлкәт рәвешендә, шул исәптән мөлкәти хокуклар, мөлкәти характердагы хезмәт күрсәтүләр рәвешендә алу, башкарылган эшләр нәтижәләре яисә Нигезләмәнәң 8.1 п.пунктында күрсәтелгән зат тарафыннан яисә аның белән якын мөнәсәбәттә булган затлар (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, сенелләр) биләгән яисә оешмалар тарафыннан алу мөмкинлеге аңлашыла.

8.3. Муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр каршылыгына кiterә яки кiterә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында мәгълүм булган авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе, конфликтны жайга салу чорында, муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасында хезмәт хакы сакланган хәлдә, муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат ителүенә кадәр, мәнфәгатьләр конфликттың булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

8.4. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәүне һәм жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликттың жайга салуны тәэммин итү өчен Россия Федерациясе субъектының норматив хокукий актлары һәм муниципаль хокукий акт белән билгеләнгән тәртиптә муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын жайга салу буенча комиссияләр төзелергә мөмкин.

Комиссия жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең дайми хокукий акты нигезендә төзелә. Күрсәтелгән акт белән комиссиянең санлы һәм шәхси составы, аның эш сроклары һәм тәртибе билгеләнә.

Комиссия составына яллаучы (эш би्रүче) һәм ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр вәкиле, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персональ белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкиле керә. Бәйсез эксперталар саны комиссия әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

Комиссия составы Комиссия кабул иткән карапларга йогынты ясый алышлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп формалаштырыла.

8.5 Мәнфәгатьләр конфликттың булдырмау яисә жайга салу мәнфәгатьләр конфликтты ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерелгәнче һәм аның мәнфәгатьләр конфликтты килеп чыгуга сәбәп булган

файдалан баш тартибында торырга мөмкин.

8.6 Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат тарафыннан кыйммәтле кәгазъләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлары) ия болу мәнфәгатьләр конфликттына китерә яисә китерергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазъләрне (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы өлеш, пайлар) Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш..

8.7 Мәнфәгатьләр конфликтты ягы булган муниципаль хезмәткәргә мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8.8 Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәргә мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәттән азат итеге китерә торган хокук бозу булып тора.

8.9. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) вазыйфаи бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәҗәдә башкарырга;

2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мөнәсәбәт тәэммин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата ялгышлык эшләмәскә;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган нинди дә булса шәхси, мәлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар каараларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга.;

5) гражданнар белән эшләүдә корректлылык күрсәтергә;

6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый гореф-гадәтләренә һәм гореф-гадәтләренә хөрмәт күрсәтергә.;

7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм конфессиональара татулыкка ярдәм итәргә;

9) муниципаль орган абуруна яисә абуруна зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

9. Муниципаль хезмәткә керү, аны үтү һәм туктату тәртибе

9.1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен белуче 18 яшькә житкән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен Татарстан Республикасы Кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән

квалификация таләпләренә туры килә торган гражданнар муниципаль хезмәткә керергә хокуклы.

9.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инанулырына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә ёстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

9.3. Граждан муниципаль хезмәткә кергәндә тәкъдим итә:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү турындагы үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсен һәм (яки) хезмәт эшчәнлеге турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

5) Белем турында документ;

6) индивидуаль (персонификацияләнгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслаучы документ, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

7) Физик затны Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданнар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән ел өчен Керемнәре, мөлкәти һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

10.1) әлеге Нигезләмәнен 24.8 пунктында каралган белешмәләр;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте каарларында каралган башка документлар.

9.4. Муниципаль хезмәткә кергәндә бирелгән белешмәләр законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

9.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы шартлар ачыкланган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тартуның сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

9.6. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына гражданны муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү нәтиҗәсендә муниципаль хезмәткә керү гамәлгә ашырыла.

9.7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү турында Жирлек башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

9.8 Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенең яклары булып Жирлек башкарма комитеты житәкчесе һәм муниципаль хезмәткәр тора.

9.9. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә билгеләнгән рәвештәге хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклыгын бирү тәртибе һәм рәвеше Жирлек башлыгының

хокукий акты белән раслана.

9.10. Муниципаль хезмәткәрнең персональ күрсәткечләре, аның һөнәри хезмәт эшчәнлеге һәм муниципаль хезмәтнең стажы (гомуми дәвамлылығы турында белешмәләр катый хисап документы булган муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә кертелә. Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар күшүп бирелә.

Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирлек башкарма комитетының кадрлар хезмәте тарафыннан алыш барыла һәм муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең яңа урынына күчергәндә күрсәтелгән муниципаль хезмәт урыны буенча тапшырыла. Бер муниципаль хезмәткәрнең берничә шәхси эшен алыш бару рөхсәт ителми.

9.11. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганды аның шәхси эше муниципаль хезмәтнең сонгы урыны буенча жирлек башкарма комитеты архивында саклана.

9.12. Жирлекнең башкарма комитетын бетергәндә муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирле үзидарә органына саклауга тапшырыла, аңа жирлекнең ликвидацияләнгән башкарма комитеты функцияләре яки аның варисына тапшырыла.

9.13. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алыш бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алыш бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9.14. Хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсен туктатуның гомуми нигезләре булып тора:

- 1) яклар килешүе;
- 2) хезмәт шартнамәсе срокы чыгу, хезмәт мөнәсәбәтләре чынлыкта дәвам иткән һәм якларның берсе дә аларны туктатуны таләп итмәгән очраклардан тыш;
- 3) хезмәткәр инициативасы буенча хезмәт килешүен өзү;
- 4) эш бируче инициативасы буенча хезмәт килешүен өзү;
- 5) хезмәткәргә аның үтенече буенча яки аның ризалыгы белән эшкә башка эш биручегә яки сайлау эшенә (вазыйфасына)күчү;
- 6) оешманың милекчесен алыштыруга, оешманың ведомство буйсынуы үзгәрүгә яки аны үзгәртеп коруга бәйле эшне дәвам итүдән баш тарту;:
- 7) хезмәткәрнең хезмәт шартнамәсенең билгеле бер шартлары үзгәрүгә бәйле рәвештә эшне дәвам итүдән баш тарту;
- 8) хезмәткәрнең үзенә федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә бирелгән медицина бәяләмәсе нигезендә кирәkle башка эшкә күчерүдән баш тартуы йә эш бирученең тиешле эш булмавы;:
- 9) баш тарту хезмәткәре нче эшкә күчерү башка жиргә белән бергә эш бируче;
- 10) якларның ихтыярына бәйле булмаган хәлләр;
- 11) Хезмәт Кодексында яки башка федераль законда билгеләнгән хезмәт шартнамәсе төзү кагыйдәләрен бозу, әгәр бу бозу эшне дәвам итү мөмкинлеген төшереп калдыrsa.

Хезмәт килешүе башка федераль законнарда каралган башка нигезләр буенча да туктатылырга мөмкин. «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 9 статьясындагы З өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи бурычларын үтәмәү Поселения башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына аны коррупциячел хокук бозуларны қылууга этәрү максатларында нинди дә булса затларның мөрәжәгать итүенең барлык очраклары турында хәбәр итү вазифаи бурычларын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яки аны Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

9.15. Югарыда күрсәтелгән нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән

хезмәт килемшүе дә авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча езелергә мөмкин:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән ин чик яшькә ирешү;;
- 2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында»Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү;;
- 3) административ жәза куллану.

9.16. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән ин чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнен муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнен муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артык рөхсәт ителми.

9.17. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасыннан азат итү муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итү муниципаль хезмәткәр хезмәт итә торган авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

9.18. Муниципаль хезмәткәргә ышаныч югалуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге түләтүне куллану турында белешмәләр «коррупциягә каршы тору турында»Федераль законның 15 статьясында каралган ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

10. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

10.1.Аттестация муниципаль хезмәткәрнен биләгән вазыйфасына туры килү-килмәвен билгеләү максатларында, аның һөнәри эшчәнлеге нигезендә үткәрелә.

10.2. Аттестация муниципаль хезмәтнен кадрлар составын формалаштыруга, муниципаль хезмәткәрләрнен һөнәри дәрәжәсен күтәрүгә, жирле үзидарә органнарында, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын кыскартканда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә өстенлекле хокукны билгеләүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнен хезмәт өчен түләү шартларын үзгәртүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә юнәлдерелгән.

10.3. Муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөклө хатын-кызылар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча отпустка яисә бала карау буенча отпусткта булган өч яше тулганчы. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин;

5) ашыгыч хезмәт килемшүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

10.4. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

10.5. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәру өчен Эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле каары буенча жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясенең хокукий акты чыгарыла, анда нигезләмәләр бар:

- 1) аттестация комиссиясен формалаштыру турында;
- 2) аттестация үткәру графигын раслау турында;
- 3) аттестация комиссиясе эше өчен кирәкле документларны әзерләү турында.

10.6. Аттестация комиссиясе жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясенең хокукий акты белән төзәлә. Күрсәтелгән акт белән аттестация комиссиясе составы, аның эш вакыты һәм тәргибе билгеләнә.

Аттестация комиссиясе составына яллаучы (эш бирүче) вәкиле яки аларга

вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән аттестацияләнергә тиешле бүлекчәләрдән, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, муниципаль хезмәт һәм кадрлар, юридик (хокукий) бүлекчәләрдән, ә андый бүлекчәләр булмаган очракта, муниципаль хезмәт һәм кадрлар мәсьәләләре бүлекчәләреннән, эшкә алучы (эш бирүче) вәкилләре һәм аларга вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр кертелә - муниципаль хезмәткәр аттестацияләнергә тиешле жирле үзидарә органы эшчәнлеген кадрлар һәм юридик (хокукий) озата бару өчен җаваплы муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча шәхси белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, белем бирү һәм (яки) башка оешмалар вәкилләре кертелә. Бәйсез эксперtlар саны аттестация комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән бер өлешен тәшкил итәргә тиеш.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә аттестация уздыру өчен аттестация комиссиясе составы, дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләрне куллануга бәйле рәвештә, дәүләт сере турында Россия Федерациясе законнары нигезләмәләрен исәпкә алыш төзелә.

Аттестация комиссиясе составы аттестация комиссиясе тарафыннан кабул итегендә каарларга йогынты ясый алышлык мәнфәгатъләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеге төшереп калдырылсын өчен төзелә.

Жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләрнен вазыйфаи вазыйфалары үзенчәлекләренә карап, берничә аттестация комиссиясе төзелергә мөмкин.

10.7. Аттестация комиссиясе рәисе, рәис урынбасары, сәркатип һәм комиссия әгъзаларыннан тора. Аттестация комиссиясенең барлык әгъзалары да каарлар кабул иткәндә тигез хокукларга ия.

10.8. Аттестацияне үткәрү графигы ел саен яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан раслана һәм аттестацияләнә торган һәр муниципаль хезмәткәрнен аттестация башланганчы бер айдан да ким булмаган вакыт аралыгында житкерелә.

10.9. Аттестация үткәрү графигында күрсәтелә:

- 1) аттестация үткәрелә торган жирле үзидарә органы, бүлекчә исеме;
- 2) аттестацияләнергә тиешле муниципаль хезмәткәрләр исемлеге;
- 3) аттестацияне үткәрү датасы, вакыты һәм урыны;
- 4) аттестация комиссиясенә тиешле жирле үзидарә органнарының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының тиешле бүлекчәләре житәкчеләре күрсәтмәләре белән кирәkle документларны тапшыру датасы.

10.10. Аттестация башланганчы ике атнадан да соңга калмыча аттестация комиссиясенә аттестация чорында муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләнергә тиешле вазыйфаи бурычларның үтәлеше турында аның турыдан-туры житәкчесе тарафыннан имзаланган һәм югарыдагы житәкче тарафыннан расланган бәяләмә тапшырыла.

10.11. 10.10 пунктында каралган җавапларда муниципаль хезмәткәр турында түбәндәге белешмәләр булырга тиеш:

- 1) фамилиясе, исеме, атасының исеме;
- 2) аттестация уздыру вакытына муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы;
- 3) муниципаль хезмәткәр хәл итүдә (эшкәртүдә) катнашкан төп мәсьәләләр (документлар) исемлеге;
- 4) муниципаль хезмәткәрнен һөнәри, шәхси сыйфатларын һәм һөнәри эшчәнлеге нәтижәләрен мотивлаштырылган бәяләү.

10.12. Аттестация чорында муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләнергә тиешле вазыйфаи бурычларны үтәү турындагы бәяләмәгә муниципаль хезмәткәрләр

тарафыннан башкарылган йөклөмөләр, һәм күрсәтелгән чор өчен аларга әзерләнгән документлар проектлары турында белешмәләр теркәлә, алар муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эшчәнлеге турында еллық хисапларда торалар.

Һәр аттестация узган саен аттестация комиссиясенә муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе, алдагы аттестация күрсәткечләре белән тапшырыла.

.10.13. Муниципаль хезмәт һәм жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе кадрлары мәсьәләләре буенча булек аттестация башланганчы биш эш көненнән дә ким булмаган вакыт эчендә һәр аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрне аттестация чорында үзләренең вазыйфаи бурычларын үтәү турында тәкъдим ителгән бәяләмә белән таныштырырга тиеш. Шул ук вакытта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәр аттестация комиссиясенә күрсәтелгән чорда үзенең һөнәри эшчәнлеге турында өстәмә белешмәләр, шулай ук тәкъдим ителгән чакыртып алу яисә турыдан-туры житәкчене чакыртып алу өчен үзенең ризалыгы турында гариза яки анлатма языу тапшырырга хокуклы.

10.14. Аттестация аттестация комиссиясе утырышына аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрне чакыру белән үткәрелә. Муниципаль хезмәткәр әлеге комиссия утырышына житди сәбәпсез яисә аттестациядән баш тарткан очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә дисциплинар жаваплылыкка тартыла, ә аттестация соңрак вакытка күчерелә.

Аттестация комиссиясе тапшырылган документларны карый, аттестацияләүче муниципаль хезмәткәрнең хәбәрләрен тыңлый, ә кирәк була калса - аның муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге турында турыдан-туры житәкчесенекен. Аттестация объектив үткәру максатларында аттестация аттестация үткәру өчен аттестация комиссиясе аттестация чорында үзенең һөнәри эшчәнлеге турында аттестация комиссиясе тарафыннан бирелгән өстәмә белешмәләрне караганнан соң комиссиянең түбәндәге утырышына аттестация күчерергә хокуклы.

10.15. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм шәхси сыйфатлары турында аның һөнәри эшчәнлегенә карата фикер алышу объектив һәм яхши мөгаләмәдә булырга тиеш.

Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эшчәнлеге аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча квалификация таләпләренә туры килүен билгеләү, аның тиешле бүлекчә (жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе аппараты) алдына куелган бурычларны хәл итүдә катнашуы, ул башкарған эшнен катлаулылыгы, аның нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге нигезендә бәяләнә.

Шул ук вакытта муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри белемнәре һәм эш тәҗрибәсе, муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләрне үтәү, тыюлар булмау, муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән йөклөмәләрне үтәү, ә башка муниципаль хезмәткәргә карата оештыру-курсәтмә вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә шулай ук оештыру сәләтә исәпкә алышырга тиеш.

10.16. Әгәр аттестация комиссиясе утырышында әгъзаларының кимендә өчтән икесе катнашса, ул тулы хокуклы дип санала.

10.17. Аттест комиссиясе карапы аттестация комиссиясе утырышында катнашучы муниципаль хезмәткәр һәм аның турыдан-туры житәкчесе булмаганда ачык тавыш бирү юлы белән аттестация комиссиясе әгъзаларының күпчелек тавышы кабул итәлә. Тавышлар тигез булганда муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнен тиешле биләгән вазыйфасы дип таныла.

аттестация комиссиясе әгъзасы булган муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү чорына аның шушы комиссиядәгә әгъзалыгы туктатып торыла.

10.18. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация

комиссиясе тарафыннан түбәндәгө қарарларның берсе кабул ителә:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;

2) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп тору өчен кадрлар резервына вазыйфаи үсеш тәртибендә көртүгә тәкъдим ителә;

3) квалификация күтәрү шарты белән муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;

4) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми.

10.19. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирүгә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә.

Аттестация нәтижәләре 1 нче күшүмтә нигезендә форма буенча төзелгән муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазенә көртөлә.

Аттестация кәгазенә утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм аттестация комиссиясе әгъзалары кул куя.

Муниципаль хезмәткәр расписка буенча аттестация кәгазе белән таныша.

Аттестацияне узган муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе һәм аттестация чорында аларның вазыйфаи бурычларын үтәү турындағы бәяләмәсе муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшендә саклана.

Аттестация комиссиясе секретаре комиссия утырышы беркетмәсен алыш бара, анда аның карапын һәм тавыш бирү нәтижәләрен терки. Аттестация комиссиясе утырышы беркетмәсенә утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм аттестация комиссиясе әгъзалары кул куя.

10.20. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) аны үткәргәннән соң биш эш көненнән дә сонга калмыйча тапшырыла.

10.21. Аттестация уздырганнан соң бер ай эчендә аның нәтижәләре буенча жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең хокукый акты чыгарыла яисә эшкә алучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәргә килүе турында карапы кабул ителә:

1) вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән тәртиптә кадрлар резервына көртөлөр гәтиеш;

2) ёстәмә һөнәри белем алуға жибәрелә;

3) муниципаль хезмәт вазыйфасында түбәнәя.

10.22. Муниципаль хезмәткәрнең квалификациясен күтәрүдән яисә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерүдән баш тарткан очракта, жирлек башкарма комитеты житәкчесе муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт турындағы законнар нигезендә муниципаль хезмәттән азат итәргә һәм аны муниципаль хезмәттән азат итәргә хокуклы.

Аттестация узганнан соң бер ай узгач, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерү үтә аны муниципаль хезмәттән азат итү рөхсәт ителми. Муниципаль хезмәткәрнең авыру һәм ел саен түләнә торған отпуск вакыты билгеләнгән вакытка исәпләнми.

10.23. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә хокуклы.

11. Муниципаль хезмәт вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс

11.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт килешүе төзелгәнчे конкурс булырга мөмкин.

11.2. Конкурс үткәрелми:

- а) билгеләнгән вакытка муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгәндә;
- б) ашыгыч хезмәт килешүе төзегәндә;
- в) муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең бүтән вазыйфасына билгеләп куюда, аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы бүнча вазыйфаи бурычларын үтәүнен медицина бәяләмәсе нигезендә мөмкин булмаганда, ул биләгән вазыйфасы қыскарту, жирле үзидарә органын үзгәртеп кору, бетерү яисә аның структурасы үзгәргәндә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең бүтән вазыйфасына билгеләгәндә яисә аның структурасы үзгәргәндә;
- г) конкурс нигезендә формалаштырылган кадрлар резервында торучы муниципаль хезмәткәр (граждан) вазыйфасына билгеләп кую турында;
- д) муниципаль хезмәт вазыйфаларының кече төркеменә караган муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында;
- е) муниципаль хезмәтнең аерым вазыйфаларына билгеләнгәндә, алар буенча вазыйфаи бурычларны үтәү дәүләт серен тәшкіл итүче белешмәләрне куллануга бәйле.

11.3. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс (алга таба - конкурс) гражданныарның муниципаль хезмәткә тигез үтеп керү хокукуын, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең конкурс нигезендә вазыйфаи үсеш хокукуын тәэмин итә.

11.4. Конкурс авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе каары буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы (муниципаль хезмәткә билгеләнмәгән) булганда игълан ителә.

11.5. Конкурс муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга кандидаттарның һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килүен бәяләүдән гыйбарәт.

11.6. Конкурста катнашу хокукуына 18 яшкә житкән, Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган Россия Федерациясе гражданнары ия.

Муниципаль хезмәткәр конкурсаны уздыру чорында аның нинди вазыйфа биләвенә карамастан, конкурста гомуми нигезләрдә катнашырга хокуклы.

11.7. Конкурсны уздыру һәм конкурста катнашу өчен документларны кабул итү турындагы хәбәр, шулай ук муниципаль хезмәткәрләр бедән хезмәт килешүе проекты конкурс үткәру қөненә кадәр 20 қөннән дә сонга калмыйча массакүләм мәгълүмат چараларында бастырып чыгарыла.

11.8. Конкурста катнашу өчен документлар кабул итү турындагы хәбәрдә конкурсаны уздыру датасы, вакыты һәм урыны, муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы исеме; шуши вазыйфасы биләүгә дәгъва қылучыга куела торган таләпләр; документларны кабул итү урыны һәм вакыты; әлеге Нигезләмәнен 11.9 пункты нигезендә тапшырылырга тиешле документлар исемлеге; курсәтелгән документлар кабул ителә торган срок, шулай ук конкурс турында тулы мәгълүмат чыганагы (телефон, факс) турында белешмәләр курсәтелә.

11.9. Конкурста катнашырга теләк белдергән Россия Федерациясе гражданы конкурс комиссиясенә түбәндәгеләрне тапшыра:

- а) конкурс комиссиясе рәисе исеменә шәхси гариза;
- б) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;
- в) паспорт яисә аны алыштыручи документ күчәрмәсен (тиешле документ конкурска килгәч шәхсән курсәтелә);
- г) кирәклө һөнәри белем бирүне, эш һәм квалификация стажын раслый торган

документлар:

- хезмәт кенәгәсен һәм (яисә) хезмәт эшчәнлеге турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләрне, хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

- һөнәри белем турында документларның күчермәләре, шулай ук гражданның естәмә һөнәри белем турында, гыйльми дәрәҗә биры турында, гыйльми исем биры турында, эш (хезмәт) урыны буенча нотариаль яисә кадрлар хезмәтләре тарафыннан таныкланган документларның күчермәләре;

д) гражданның муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан дәүләт граждан хезмәткәрләре өчен билгеләнгән рәвештә мондый авырулар исемлегендә каралган авыруы булмау турында медицина учреждениесе бәяләмәсе;

е) гамәлдәге законнарда каралган башка документлар.

11.10. Вакантлы вазыйфасы биләүгә конкурста катнашучы теләсә кайсы вакытта үз гаризасын кире алырга хокуклы.

11.11. Тәкъдим ителгән документларны кабул итү һәм тикшерү конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан гамәлгә ашырыла.

11.12. Граждан (муниципаль хезмәткәр) конкурста катнашуга муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килмәве белән бәйле рәвештә, шулай ук муниципаль хезмәткә керү һәм аны узу өчен муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән чикләүләргә бәйле рәвештә рөхсәт ителми.

11.13. Элеге Нигезләмәнен 11.9 пунктында күрсәтелгән документлар массакуләм мәгълүмат чараларында аларны кабул итү турында хәбәр басылып чыккан көннән соң 20 көн эчендә конкурс комиссиясенә тапшырыла.

Документларны вакытында тапшырмау һәм (яисә) аларны житди сәбәпләрсез тулы күләмдә тапшырмау гражданга аларны кабул итүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

Документларны вакытында тапшырмаганда, аларны конкурс комиссиясе рәисе каары белән житди сәбәп аркасында тулысынча тапшырмаганда, аларны кабул итү срoclары күчерелергә мөмкин.

11.14. Конкурста катнашуга кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дәгъва кылучы әлеге каарага Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять белдерергә хокуклы.

11.15. Конкурс комиссиясе рәисе конкурсның киләсе этабына 20 көннән дә соңга калмыйча аны конкурста катнашуга кертелгән гражданнарга (муниципаль хезмәткәрләргә) үткәрү көне, урыны һәм вакыты турындагы хәбәрләрне (алга таба - кандидатлар) жибәрә.

Конкурс уздырганда кандидатларга Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә хокуклар тигезлеге гарантияләнә.

11.16. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс үткәру өчен жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәсе белән конкурс комиссиясе төзелә. Конкурс комиссиясе вәкаләтләре атtestация комиссиясенә ўәкләнергә мөмкин. Конкурс комиссиясе составы, аның эш вакыты һәм тәртибе, шулай ук конкурсны уздыру методикасы муниципаль хокукий акт белән билгеләнә.

11.17. Конкурс комиссиясе рәисе, рәис урынбасары, секретаре, комиссия әгъзалары составында төзелә һәм 9 кешедән тора.

Конкурс комиссиясе рәисе конкурс комиссиясе эшчәнлегенә житәкчелек итә һәм аның эшен оештыра.

Конкурс комиссиясе секретаре конкурс комиссиясе утырышларына материаллар

әзерләүне тәэмүн итә, утырышны чакыру турында конкурс комиссиясе әгъзаларына хәбәр итә, комиссия әгъзаларына көн тәртибе турында хәбәр итә, гаризаларны, документларны кабул итә һәм терки, конкурс комиссиясе каарлары проектларын әзерли, кандидатларга конкурс үткәрү нәтижәләре турында хәбәр итүне тәэмүн итә, конкурс комиссиясе рәисе күшүү буенча башка функцияләр башкара.

Конкурс комиссиясенең чагыштырма составы биш кешедән дә ким була алмый. Конкурс комиссиясенең чагыштырма составы биш кешедән дә ким була алмый. Конкурс комиссиясе эшенә бәйсез экспертлар жәлеп итепергә мөмкин. Кандидатларның һөнәри сыйфатлары эксперктары тарафыннан бәяләү конкурс нәтижәләре турында каар чыгарганда муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә исәпкә алына.

11.18. Конкурс уздырганда конкурс комиссиясе кандидатларны алар тапшырган мәгариф, муниципаль, граждан яисә башка дәүләт хезмәте узу, башка хезмәт эшчәнлеген башкару турындагы документлар нигезендә бәяли.

Кандидатларның һөнәри һәм шәхси сыйфатларын бәяләгендә конкурс комиссиясе муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына һәм бу вазифа буенча вазифа инструкциясенең башка нигездәмәләренә тиешле квалификация таләпләреннән чыгып эш итә.

Конкурс документлар конкурсы формасында үткәрелергә мөмкин.

Конкурс комиссиясе конкурста катнашучыларны белем алу, муниципаль хезмәт узу һәм башка хезмәт эшчәнлеге турында документлар нигезендә, шулай ук рекомендацияләр нигезендә бәяли.

11.19. Конкурс комиссиясе утырыши кимендә өч кандидат булганда үткәрелә.

Конкурс комиссиясе утырыши, составның яртысынан да ким булмаган өлеше булса, хокуклы дип санала. Конкурс комиссиясе каарлары утырышта катнашучы әгъзаларының ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Тавышлар тигез булганда конкурс комиссиясе рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

11.20. Конкурс комиссиясе каары кандидатның булмавында кабул ителә һәм аны муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләү яисә бу вазыйфага билгеләүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

11.21. Конкурс комиссиясенең тавыш бирү нәтижәләре утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм комиссия әгъзалары тарафыннан имзланган каар белән рәсмиләштерелә.

11.22. Конкурс нәтижәләре буенча авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына конкурста жинучене билгеләү турында боерыгы чыгарыла һәм конкурста жинуче белән хезмәт килешүе төzelә.

11.23. Конкурста катнашкан кандидатларга конкурс нәтижәләре турында язма рәвештә аның тәмамланганнан соң бер ай эчендә хәбәр ителә.

11.24. Конкурста катнашуга кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дәгъва итүчеләрнең һәм конкурста катнашкан кандидатларның документлары аларга конкурс тәмамланганнан соң өч ел эчендә язма гариза буенча кире кайтарылырга мөмкин. Элеге вакыт чыкканчы документлар архивта саклана.

11.25. Конкурста катнашу (конкурс үткәру урынына бару һәм кире кайту, торак урыны наемга алу, Яшәү, элемтә чарагалары хезмәтеннән файдалану h.b.) белән бәйле чыгымнар кандидатлар тарафыннан үз акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

11.26. Кандидат конкурс комиссиясе каарына Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә хокуклы.

12. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфа инструкциясе

12.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге жирлек башкарма комитеты эш биручесе яисә вәкаләтле муниципаль хокукий акт белән башка вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазыйфа инструкциясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

12.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә түбәндәгеләр керә:

1) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәклө һөнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләр буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата - яллаучы (эш бируч) вәкиленең муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләренә туры килү таләп ителүе турында каары булганда;

2) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының бурычлары һәм функциональ үзенчәлекләре белән билгеләнүче акт нигезендә вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм җаваплылығы;

3) муниципаль хезмәткәрнең билгеле бер каарларны мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәрнең норматив хокукий актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка каарлар проектларын әзерләгәндә катнашырга хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

5) муниципаль хезмәтнең биләгән муниципаль вазыйфасы буенча каарлар проектларын әзерләү, карау, килемштерү һәм кабул итү вакытлары һәм процедуралары;

6) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын шул ук башкарма комитетта муниципаль хезмәткәрләр, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән үтәүгә бәйле рәвештә хезмәт хезмәттәшлеге процедурасы.

12.3. Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы муниципаль вазыйфасын биләүгә, аттестацияләүгә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштыруга конкурс уздырганда исәпкә алына.

12.4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре кадрлар резервына керткәндә, муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә һәм бүләкләү уздырганда һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

13. Эш (хезмәт) вакыты. Муниципаль хезмәткәрнең ялы

13.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә җайга салына.

13.2. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап, еллык отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

13.3. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусттан һәм ёстәмә түләүле отпусклардан тора.

муниципаль хезмәт вазыйфаларын башка төркемнәр биләүче муниципаль хезмәткәрләргә дәвамлылығы 30 календарь көнгә тигез еллык төп түләүле отпуск бирелә.

13.5. Еллык ёстәмә түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен (10 календарь көннән дә артык түгел), шулай ук федераль һәм республика законнарында каарлган очракларда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен еллык ёстәмә түләүле отпуск дәвамлылығы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Нормага салынмаган

Эш көне өчен еллык өстәмә түләүле ял, шулай ук Федераль законда каралган башка очракларда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск ел саен бирелә торган төп түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен өстәмә түләүле отпускның әлеге өлешендә каралган гомуми озынлығыннан тыш бирелә.

Хезмәт көне нормалаштырылмаган хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дәвамында нормага салынмаган хезмәт көне өчөн ел саен өстәмә түләүле отпуск бирелә.

13.6. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча ел саен түләнә торган отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе белән килештереп, муниципаль хезмәткәргә бүтән озынлыктагы отпускларның бер өлеше бирелергә мөмкин.

13.7. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе каары белән, акчалата эчтәлекне саклап калмыйча, бер елдан да артмаган ял бирелергә мөмкин.

13.8. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата эчтәлекне саклап калмыйча ял бирелә.

14. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү

14.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата кереме муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладыннан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән тора.

14.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- 1) тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;
- 2) муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;
- 3) түләү тәртибе муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алып, яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан билгеләнә торган аеруча мөһим һәм катлаулы биренмәрне үтәгән өчен премияләр.;
- 4) айлык акчалата бүләкләү;
- 5) класс чины өчен айлык өстәмә;
- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;
- 7) матди ярдәм.

14.3. Вазыйфаи окладның күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлек Башкарма комитеты каары белән билгеләнә.

15. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

15.1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

- 1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәэмин итә торган эш шартлары;
- 2) акчалата эчтәлекне үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокуки;
- 3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;
- 4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәтү;
- 5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлык белән бәйле рәвештә пенсия белән

тәэмін итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнен гайлә әгъзаларын аның үлеменә бәйле рәвештә килеп туган очракта пенсия белән тәэмін итү;

6) муниципаль хезмәткәрнен сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылғаннан соң, әмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау. 6) муниципаль хезмәткәрнен сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылғаннан соң, әмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

15.2. Жирлекнең башкарма комитеты юкка чыгуга, яисә авыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләренең штаты қыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, муниципаль хезмәткәргә оешманы бетерүгә яки оешма хезмәткәрләренең штаты қыскаруга бәйле рәвештә эштән азат ителгән очракта, хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

15.3. Жирлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

16. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэмін итү

Жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр тулы күләмдә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән пенсия белән тәэмін итү өлкәсендә хокукларга ия булалар.

17. Муниципаль хезмәт стажы. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлыкка) кертелә:

1) муниципаль хезмәт вазыйфалары;

2) муниципаль вазыйфалар;

3) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфалары һәм Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфалары.;

4) дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары, хәрби вазыйфалар һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төрләре вазыйфалары;

5) федераль законнар нигезендә башка вазыйфалар. *

2. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, Россия Федерациясе субъектлары законнарында һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына, әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларыннан тыш, «Россия

Федерациясе дәүләт граждан хезмәтө түрүнда» 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федеरаль законның 54 статьясындагы 2 өлеше нигезендә дәүләт граждан хезмәт стажына керә торган (исәпләнә торган) вазыйфалар биләү чорлары да кертелә (исәпләнә)..

3. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларыннан тыш, муниципаль хезмәт түрүнда Татарстан Республикасы кодексы һәм муниципаль хокукий актлар нигезендә башка чорлар кертелә (исәпләнә).

4. Муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгару тәртибе муниципаль хезмәт түрүнда Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

18. Кадрлар эше

18.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын урнаштыру өчен кадрлар составын формалаштыру;

2) муниципаль хезмәт түрүндагы законнар нигезләмәләрен тормышка ашыру түрүнда тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәрне жирлек башкарма комитетына керту түрүнда тәкъдимнәр әзерләү;

3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүдән азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле муниципаль хокукий актлар проектларын әзерләүнә оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү;

4) муниципаль хезмәткәрләрнән хезмәт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләрнән муниципаль хезмәтне узу чорында хезмәт эшчәнлеге түрүнда белешмәләр формалаштыру һәм күрсәтелгән белешмәләрне мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (шәхси ләштерелгән) исәпкә алу түрүнда Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе Пенсия фондының мәгълумат ресурсларында саклау өчен тапшыру;

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда» Федеरаль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнән шәхси эшләрен алып бару;

6) жирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнән хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнен вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына керту гә конкурс үткәру;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәру;

10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;

11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырыла торган персональ мәгълуматларның һәм башка белешмәләрнән дөреслеген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рәхсәтне рәсмиләштерү;

12) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда» Федеरаль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрнән үтәлешен тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукий һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;

14) хезмәт законнары һәм муниципаль хезмәт түрүндагы законнар белән билгеләнә торган кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

18.2. Муниципаль хезмәт өчен кадрларны шартнамә нигезендә әзерләү.

1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын төзү максатларында жирле үзидарә органнары, мәгариф турында Россия Федерациясе законнары нигезендә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, муниципаль хезмәт өчен гражданнарны шартнамә нигезендә әзерләүне оештырырга мөмкин.

2. Муниципаль хезмәтне алга таба узу йөкләмәсе белән максатчан уку турында шартнамә (алга таба - максатчан уку турында шартнамә) жирле үзидарә органы белән граждан арасында төzelә һәм уку тәмамланганнан соң билгеләнгән вакыт эчендә гражданның күрсәтелгән жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт узу буенча йөкләмәсен күздә tota.

3. Максатчан уку турында шартнамә төзү конкурс нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Конкурс жирле үзидарә органы тарафыннан иғълан ителә һәм жирле үзидарә органында төzelә торган конкурс комиссиясе тарафыннан үткәрелә.

5. Конкурс комиссиясе составына эшкә алучының (эш бирүче) һәм (яисә) анын тарафыннан вәкаләт бирелгән муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән муниципаль хезмәт һәм кадрлар, юридик (хокукый) бүлекчә мәсьәләләре буенча бүлекчәдән, э мондый бүлекчәләр булмаган очракта - муниципаль хезмәткәрләр, жирле үзидарә органы эшчәнлеген кадрлар һәм юридик (хокукый) өчен жаваплы булган муниципаль хезмәткәрләр керә, анда гражданин максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш була), шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персональ күрсәткечләрне күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкилләре керә. Бәйсез экспертлар саны конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

6. Конкурс комиссиясе составы конкурс комиссиясе кабул итә торган каарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп төzelә.

7. Конкурс комиссиясе комиссия рәисе, рәис урынбасары, секретаре һәм әгъзаларыннан тора.

8. Максатчан уку турында шартнамә төзүгә конкурс үткәру турындагы мәгълүмат муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару гамәлгә ашырыла торган басма массакүләм мәгълүмат чарасында басылып чыгарга һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында күрсәтелгән конкурсны уздыру датасына кадәр бер айдан да соңга калмыча урнаштырылырга тиеш.

9. Конкурс үткәру турында 18.2 пунктының 8 пунктчасында каарлган мәгълүматта, уку тәмамланганнан соң гражданнар биләргә тиешле муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре; шуны вазыйфаларга квалификация таләпләре; әлеге Нигезләмәнен 18.2 пунктының 11 пунктчасы нигезендә конкурска тапшырыла торган документлар исемлеге, аларны кабул итү урыны һәм вакыты; күрсәтелгән документлар кабул ителә торган вакыт; конкурсны уздыру датасы, урыны һәм тәртибе; максатчан уку турында шартнамә төзүгә кандидатларны бәяләү һәм сайлап алу өчен кулланыла торган конкурс процедуralары; язма бирем темасы (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торган конкурс процедуralарының берсе язма бирем булса) күрсәтелә, шулай ук мәгълүмат материалларында булырга мөмкин.

10. Максатчан уку турында шартнамә төзүгә конкурста Россия Федерациясе дәүләт телен белгән һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары

акчалары исәбеннән беренче тапкыр урта һөнәри яисә югары белем алучы гражданнар катнашырга хокуклы. Күрсәтелгән конкурста катнашучы граждан муниципаль хезмәткә кергән вакытка, шулай ук әлеге Нигезләмәнен 18.2 пунктадагы 34 пунктчасында карапган бөтен срок дәвамында муниципаль хезмәт вазыйфалары биләү өчен «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

11. Конкурста катнашырга теләк белдергән граждан жирле үзидарә органына тәкъдим итә:

1) шәхси гариза;

2) үз кулы белән тутырылган һәм имзалинган анкетаны, фото күшымтасы белән, жирле үзидарә органына муниципаль хезмәткә керүче гражданы бирү өчен, федераль законнар нигезендә расланган форма буенча, жирле үзидарә органнарына тапшыру өчен, фото күшымтасы белән;

3) паспорт күчermәсе (паспорт конкурска килгәч шәхсән тапшырыла);

4) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәnlеге турында белешмәләр һәм (яисә) хезмәт кенәгәсенең күчermәсе яисә гражданың хезмәт (хезмәт) эшчәnlеген раслый торган башка документлар (хезмәт (хезмәт)эшчәnlеге монарчы башкарыймаган очраклардан тыш)

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезендә гражданда муниципаль хезмәткә керүгә һәм аны узуга комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

6) гражданың Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары исәбеннән беренче тапкыр урта һөнәри яисә югары белемне көндезге уку рәвешендә алуын раслый торган, шулай ук ул үзләштерә торган уку-үкиту программы турында (һөнәрнең, белгечлекнең исемен яисә әзерлек юнәлешен күрсәтеп), уку планы нигезендә гражданың арадаш аттестацияләр узу нәтижәләре турында, мәгариф оешмасының уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә карапган бурычларын үтәү турында мәгълүмат булган мәгариф оешмасы белешмәсен;

7) язма бирем (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса).

12. Жирле үзидарә органы житәкчесе карапы буенча әлеге бүлекнең 11 пункты нигезендә граждан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү гамәлгә ашырыла.

13. Дәгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткәрелә торган Конкурс комиссиясе утырыши әлеге бүлекнең 11 пунктында күрсәтелгән документларны кабул итү тәмамланганнан соң 14 календарь көннән дә соңга калмыйча уздырыла.

Конкурс комиссиясе утырыши урыны, датасы һәм вакыты турында конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан мондый утырыш уздырылган көнгә кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә. Конкурс комиссиясе утырышын конкурс комиссиясе рәисе үткәрә, ә аның булмаганда - конкурс комиссиясе рәисе урынбасары.

14. Конкурс комиссиясе утырыши, әгәр анда аның әгъзаларының гомуми саныннан кимендә өчтән икесе катнашса, хокуклы дип санала.

15. Конкурс комиссиясе караплары ачык тавыш бирү юлы белән конкурс комиссиясе утырышында катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булган очракта, конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче тавыш биргән карап кабул ителгән дип санала.

16. Конкурс комиссиясе дәгъвачыларны әлеге бүлекнең 11 пунктындағы 1-6 пунктчаларында күрсәтелгән документлар нигезендә, шулай ук конкурс процедуралары нәтижәләре буенча бәяли. Жирле үзидарә органы карапы буенча

конкурс процедуралары индивидуаль әңгәмә, тест һәм (яки) язма биремне күздә тота.

17. Шәхси әңгәмә претендент белән булачак һөнәри хезмәт эшчәнлегенә кагылышлы тема буенча ирекле әңгәмә формасында үткәрелә, аның барышында претендент претендентның теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү максатыннан конкурс комиссиясе әгъзаларының сорауларына җавап бирә.

18. Претендентның теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү түбәндәгә критерийлар буенча башкарыла::

1) теоретик белем дәрәжәсе;

2) җавапның логик төзелеше;

3) белемлелек һәм сәйләм культурасы;

4) мәгариф оешмасында претендентның өлгереш дәрәжәсе, фәнни публикацияләр булу, фәнни конференцияләрдә, олимпиадаларда һәм мәгариф оешмалары үткәре торган башка чараларда катнашу;

5) булу, һөнәри мотивация;

6) жирле үзидарә органнарында практика узу.

19. Индивидуаль әңгәмә нәтижәләре конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә булса, теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачып жибәрсә;

2) ике баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә булса, теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хatalар жибәргән;

3) бер баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә, ләкин теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хatalар жибәргән;

4) ноль баллга, әгәр дәгъвачы теманың эчтәлеген ачмаган булса, шактый төгәлсезлекләр һәм хatalар жибәрсә.

20. Шәхси әңгәмә нәтижәләре буенча дәгъвачыга утырышта катнашучы барлык конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бирелгән баллар бергә күшyла.

21. Дәгъвачыларны тестлаштыру жирле үзидарә органы тарафыннан төзелә торган теоретик мәсьәләләр исемлеге нигезендә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен белугә, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеге өлкәсенә караган мәсьәләләрне белугә, анда гражданин максатчан укыту турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш була.

22. Тест нәтижәләрен бәяләү конкурс комиссиясе тарафыннан тест сорауларына дәгъвачы тарафыннан дөрес җаваплар саныннан чыгып гамәлгә ашырыла.

23. Тест нәтижәләре буенча дәгъвачыларга конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан түбәндәгеләр курсәтелә:

1) тест сорауларының 86 - 100 процентына дөрес җаваплар бирелгән булса, биш балл;

2) тест сорауларының 70 - 85 процентка дөрес җаваплар бирелгән булса, дүрт балл;

3) тест сорауларының 51 - 69 процентка дөрес җаваплар бирелсә, ёч балл;

4) тест сорауларының 35 - 50 процентына дөрес җаваплар бирелсә, ике балл;

5) тест сорауларының 20 - 34 процентына дөрес җаваплар бирелсә, бер балл;

6) тест сорауларының 20 процентыннан да кимрәк дөрес җаваплар бирелсә, баллар ноль.

24. Язма бирем конкурс комиссиясе тарафыннан билгеләнгән һәм конкурс үткәру турындагы мәгълуматта курсәтелгән тема буенча дәгъвачы тарафыннан әзерләнә.

25. Язма бирем темасы Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан

Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге нигезләмәләрен дәгъвачы буларак белүне, шулай ук жирле үзидарә органының максатчан уку турыйнагы шартнамә нигезендә граждан муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш булган эшчәнлек өлкәсенә кагылышлы мәсьәләләрне белүне ачыклау өчен сайлап алына.

26. Язма биремне бәяләү критерийлары - бирелгән теманы ачу тулылығы, бәян итүнең грамоталылығы, язма сөйләм осталығы.

27. Язма бирем конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) өч баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле булса, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачып жибәрсә;

2) ике баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә булса, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хatalар жибәрсә;

3) бер баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә, ләкин язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хatalар жибәрелсә;

4) ноль баллга, әгәр дәгъвачы язма бирем темасының эчтәлеген ачмаса..

28. Язма биремне бәяләү нәтижәләре буенча дәгъвачыга конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бирелгән баллар күшүп бирелә.

29. Конкурста жинүче дип конкурс кысаларында кулланыла торган конкурс процедуралары йомгаклары буенча ин күп балл жыйган дәгъвачы санала.

30. Конкурс комиссиясенең тавыш бириү нәтижәләре беркетмә белән рәсмиләштерелә, ана конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче һәм конкурс комиссиясе секретаре имза сала.

31. Конкурста жинүчене билгеләү турыйнда конкурс комиссиясе карапы жирле үзидарә органы тарафыннан конкурста жингән дәгъвачы белән максатчан уку турыйнда шартнамә төзү өчен нигез була.

32. Конкурста катнашкан гражданнарга конкурс тәмамланган көннән алып бер ай эчендә аның нәтижәләре турыйнда язма рәвештә хәбәр ителә.

33. Конкурста катнашуга бәйле чыгымнар (конкурс үткәру урынына бару һәм кире кайту, торак урынны наемга алу, яшәү, элемтә чаралары хезмәт күрсәтүләреннән файдалану һәм башкалар) гражданнар тарафыннан үз акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

34. Максатчан уку тәмамланганнан соң муниципаль хезмәтне мәжбүри узу срокы максатчан уку турыйнагы шартнамә белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок максатчан уку турыйнагы шартнамә нигезендә гражданга социаль ярдәм чаралары күрсәткән сроктан ким була алмый, әмма ул биш елдан да артмаска тиеш.

35. Максатчан уку турыйнда шартнамә якларының йөкләмәләре һәм жаваплылығы максатчан уку турыйнагы шартнамәдә Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

36. Максатчан уку турыйнда шартнамә граждан белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

37. Максатчан уку турыйнда шартнамәдә каралган чыгымнарны финанс белән тәэмин итү жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

19. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

19.1. Кадрлар резервын формалаштыруның һәм аның белән эшләүнен төп принциплары:

- муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына керту ирекле;

- муниципаль хезмәткәрләрнен (гражданнарын) һөнәри сыйфатларын, аларның

хезмәт эшчәнлеге нәтижәләрен бәяләүнен объективлыгы;

- муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә һөнәри үсеше өчен шартлар тудыру;

- кадрлар резервына керткәндә муниципаль хезмәткәрләрнең һәм башка гражданнарының хокукларының тигезлеген үтәү һәм аларны һөнәри тормышка ашыру;

Муниципаль хезмәтнең һәр вазыйфасына кадрлар резервына берничә кандидатура кертелә ала.

19.2. Кадрлар резервына Россия Федерациясе гражданнары, муниципаль хезмәт вазыйфаларына кертелмәгән һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәэмин итүне гамәлгә ашыруучы вазыйфаларны биләүче затлар, шулай ук муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар кертелергә мөмкин.

19.3. Муниципаль хезмәткәрне (гражданины) кадрлар резервына керту урыннар өчен үткәрелә:

1) муниципаль хезмәт узучы муниципаль органда муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи үсеше тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы;

2) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи үсеше тәртибендә башка жирле үзидарә органында муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы;

3) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы - муниципаль хезмәткә беренче тапкыр көрүче граждан өчен.

19.4. Кадрлар резервына керту муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе тәкъдимнәрен исәпкә алып башкарылырга мөмкин.

19.5. Кадрлар резервы жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен жирлек башлыгы тарафыннан раслана.

19.6. Муниципаль хезмәткәрне (гражданины) кадрлар резервына керту жирлек башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

19.7. Кадрлар резервы исемлеге муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре буенча төзелә. (Нигезләмәнен 2 нче күшүмтасы).

19.8. Кадрлар резервына кертелгән муниципаль хезмәткәр (граждан) өчен билгеләнгән формадагы объектив белешмә рәсмиләштерелә.

19.9. Муниципаль хезмәтнең конкрет вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертелгән затларны муниципаль хезмәт вазыйфасына кабул итү (күчерү), әлеге вазыйфа буенча муниципаль хезмәт вакансиясе булган очракта, жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

19.10. Муниципаль хезмәткәр (граждан) кадрлар резервы исемлегеннән төшереп калдырыла:

- вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасына билгеләү;

- муниципаль хезмәттә булуның иң чик яшенә ирешү;

муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфасын кыскарту;

- гражданнаң муниципаль хезмәткә яки муниципаль хезмәт узуга комачаулаучы хәлләрне ачыклау һәм (яки) ачыклау .

Кадрлар резервеннан чыгару турында карап жирлек башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

19.11. Кадрлар резервы белән эшне оештыру өчен жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе гамәлдәге законнар нигезендә жаваплы.

20. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри әзерлеге һәм өстәмә һөнәри белем алу

20.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри яңадан әзерләү муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан һөнәри хезмәт эшчәнлегенен яңа төрен гамәлгә ашыру өчен

кирәкле өстәмә белем һәм күнекмәләр алуны күздә тота.

Муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри яңадан әзерләү муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен камилләштерү яисә һөнәри эшчәнлекнең яңа төрен үтәү, өстәмә қвалификация алу максатында алар тарафыннан өстәмә белем алу максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль хезмәткәрләрнең яңадан һөнәри әзерлек узу зарурлығы жирлекнен башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

20.2. Муниципаль хезмәткәрләрнең өстәмә һөнәри белем алуы һөнәри белеме булган муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен янартудан һәм күнекмәләрен камилләштерүдән гыйбарәт, аларның қвалификациясе дәрәжәсенә карата таләпләрнең артуына һәм аларның һөнәри бурычларны хәл итүнен яна ысулларын үзләштерү зарурлығына бәйле.

Өстәмә һөнәри белем алу муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри эшчәнлегенең конкрет мәсьәләләрендә (тематик һәм проблемалы конференцияләр һәм семинарлар) актуаль үзгәрешләр үзләштерү, тиешле һөнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәсендә билгеләнгән мәсьәләләр буенча муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен комплекслы яңарту максатларында гамәлгә ашырыла.

Өстәмә һөнәри белем алып жирлеге қарапы белән расланган қвалификация күтәрү программалары нигезендә гамәлгә ашырыла.

20.3. Муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри яктан өстәмә әзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алу маҳсуслаштырылган уку йортларында гамәлгә ашырыла.

20.4. Муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри яңадан әзерләүгә һәм өстәмә һөнәри белем алуга бәйле жирлек башкарма комитетының чыгымнары жирле бюджет акчалары исәбеннән башкарыла.

21. Хезмәт мәгълүматы белән эш итү тәртибе

21.1. Хезмәт мәгълүматына эшчәнлек, хезмәт кирәк-яраклары белән таратыла торган чикләүләр турында яшерен мәгълүмат керә.

21.2. Алар булырга мөмкин кертелгән хезмәт мәгълүмат:

- муниципаль органнарның, оешмаларның, ижтимагый берләшмәләрнең хокукий статусын билгеләүче закон актлары;

гадәттән тыш хәлләр, куркыныч табигать күренешләре һәм процесслар турында белешмәләр, экологик, гидрометеорология, гидрогеологик, демографик, санитар-эпидемиологик һәм башка мәгълүмат, торак пунктларның, гражданнарның һәм тулаем халыкның имин яшәешен тәэмин итү өчен кирәк булган мәгълүмат, шулай ук житештерү объектлары;

жирлекнең башкарма комитеты структурасын тасвирлау, аның функцияләре, эшчәнлек юнәлешләре һәм формалары, шулай ук аның адресы;

гаризаларны карау һәм хәл итү тәртибе, шулай ук гражданнар һәм юридик затларның мөрәҗәттәрән карау тәртибе;

билгеләнгән тәртиптә карап тикшерелгән гражданнар һәм юридик затларның гаризалары һәм мөрәҗәттәрә буенча каарлар;

бюджет үтәлеше һәм башка дәүләт ресурсларыннан файдалану, икътисад торышы һәм халыкның ихтыяжлары турында белешмәләр.

21.3. Тиешле вазыйфаи затның санкциясеннән башка хезмәт мәгълүматы игълан итепергә (таратылырга) тиеш түгел.

21.4. Хезмәт мәгълүматын тараткан, шулай ук мондый мәгълүмат булган документлар белән эш итү тәртибен бозган өчен муниципаль хезмәткәр дисциплинар яки законнарда каралган башка жаваплылыкка тартылырга мөмкин.

21.5. Авыл жирлеге башкарма комитетын бетергэн очракта, хезмэт мәгълүматыннан алга таба файдалану турында каарны ликвидация комиссиясе кабул итэ.

21.6. Документлар, эшлэр югалу, яки бу мәгълүматны тарату фактлары турында жирлек башкарма комитеты житәкчесе билгеле була һәм югалу яки белдерү шартларын тикшерү өчен комиссия билгеләнә. Тикшерү нәтиҗәләре комиссия билгеләгән житәкчегә житкерелә.

22. Муниципаль хезмәткәрнең җаваплылығы

22.1. Муниципаль хезмәткәрләргә аның гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен жирлек башкарма комитеты житәкчесе түбәндәге дисциплинар җәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

22.2. Дисциплинар жинаятыкә юл қуыган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар жаваплылығы турындагы мәсьәләнә ҳәл итүгә кадәр, акчалата эчтәлеген саклап, вазыйфаи бурычларны үтәүдән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларны үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукий акт белән башкарыла.

22.3. Муниципаль хезмәткәргә эшкә алуучы (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яки башка дәүләт органнарына коррупцион хокук бозулар қылуга тарту максатларында мөрәжәгать итүнен барлык очраклары турында хәбәр итү вазыйфаи (хезмәт) бурычын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яки Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

22.4. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

22.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәргә Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән исемлеккә кертелгән исемлекне, үз керемнәренең, мәлкәтенең һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләренең белешмәләрен һәм хатынын (ирен) һәм балигъ булмаган балаларын керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне тапшырмау муниципаль хезмәткәрне законнар нигезендә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат итүгә, аны дисциплинар җаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

22.6. Муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартандагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен әлеге Нигезләмәнен 22 статьясында каралган жәзалар карала.

22.6.1. Муниципаль хезмәткәр, әлеге Нигезләмәнен 8.7 һәм 8.8 пунктларында, 22, 24 статьяларында билгеләнгән хокук бозуларны қылган очракларда ышанычны югалтуга бәйле рәвештә, муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

22.6.2. Әлеге Нигезләмәнен 8.7 һәм 8.8 пунктларында, 22, 24 статьяларында каралган түләтүләр яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан Татарстан

Республикасының норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә һәм (яисә) муниципаль норматив хокукый актлар нигезендә кулланыла:

- а) коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсенен коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча докладында, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә, һәм муниципаль хезмәткәрнең язмача аңлатмасында аның ризалығы белән һәм коррупциячел хокук бозуны қылу фактын тану шарты белән (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге хокук бозулардан тыш);
- б) тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә юлланган очракта, муниципаль хезмәткәрләрнен хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтин жайга салу комиссиясе тәкъдимнәре;
- в) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;
- д) башка материаллар.

22.6.3. Әлеге Нигезләмәнең 8, 22, 24 статьяларында каралган түләтүләр кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозу характеристы, аның авырлығы, қылышкан хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләуләрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычлары үтәве исәпкә алына.

22.6.4. Коррупциячел хокук бозу қылган очракта муниципаль хезмәткәргә карата түләтүне куллану турындагы актта түләтүне куллану нигезе буларак әлеге Нигезләмәнең 22.1 пунктының 1 яки 2 пунктчалары күрсәтелә.

22.6.5. Муниципаль хезмәткәрнең коррупциячел хокук бозу қылуды турында мәгълүмат көргән көннән алыш, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтсезлек, отпусткта булу чорларын санамыйча, 8, 22, 24 пунктларында каралган түләтүләр, коррупцион хокук бозу қылган көннән алыш өч айдан да сонга калмычча кулланыла. Күрсәтелгән вакытка жинаять эше буенча житештерү вакыты кертелми.

22.6.6. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәру өчен язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат нигез булып тора:

- 1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары;
- 2) сәяси партияләрнең тәбәк яки жирле бүлекләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән тәбәк ижтимагый берләшмәләре, сәяси партияләр булмаган тәбәк ижтимагый берләшмәләре;
- 3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән Ижтимагый совет;
- 4) массакүләм мәгълүмат чаралары.

Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәру өчен нигез була алмый.

22.6.7. Тикшерү үткәргәнче хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте подразделениесе муниципаль хезмәткәрдән язма рәвештә аңлатуны таләп итәргә тиеш. Ике эш көне үткәннән соң муниципаль хезмәткәрләргә күрсәтелгән аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирмәү тикшерү үткәру өчен киртә түгел.

22.6.8. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмәнең 8, 7 һәм 8, 8 пунктларында каралган хокук бозуларны қылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтин жайга салу комиссиясенә тапшырыла, ул яллаучы (эш

бируче) вәкиленә дисциплинар жәза алғы буенча рекомендацияләр әзерли.

Муниципаль хезмәткәргә башка хокук бозу кылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан яллаучы (әш бирүче) вәкиленә тапшырыла.

22.6.9. Әлеге Нигезләмәнең 8, 22 һәм 24 каралган түләтүләрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупцион хокук бозу характеристы, аның авырлыгы, ул кылышкан хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатыләр конфликтин булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә карши тору максатларында билгеләнгән вазыйфаларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве исәпкә алына.

22.6.10. Әлеге Нигезләмәнең 8, 22 һәм 24 тарафыннан каралган түләтүләр, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксыз булу чорын, аның отпустка булуы чорын, нигезле сәбәпләр аркасында хезмәттә булмавы чорын, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү һәм муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатыләр конфликтин жайга салу буенча әлеге тикшерү материалларын карау вакытын исәпкә алмаганда, коррупциячел хокук бозу очраклары ачыкланган көннән алыш бер айдан да соңга калмычка кулланыла. Бу чакта ришвәтчелек буенча хокук бозу кылышкан көннән алыш алты айдан да соңга калмычка түләтү кулланылырга тиеш.

22.6.11. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупциячел хокук бозу кылган очракта түләтүне куллану турында актта түләтүне куллану нигезе буларак «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 22.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

22.6.12. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозуларны һәм нигезләмәләре бозылган норматив хокукий актларны күрсәтеп түләтүне куллану турында актың күчермәсе, мотивлар күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә тиешле акт чыккан көннән өч эш көне эчендә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

22.6.13. Түләттерүне кире кагу буенча федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәр шикаять бирергә мөмкин.

22.6.14. Әгәр муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 22.1 пунктында каралган дисциплинар түләтүгә тартылмаган булса, ул түләтмәгән дип санала.

22.6.15 яллаучы (әш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезләмәнең 22.4. статьясындагы 22.4 пунктында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы белән дисциплинар түләтү кулланылган көннән алыш муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-туры житәкчесенен үтенече буенча бер ел үткәнчегә кадәр алырга хокуклы.

23. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

23.1. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи бурычларын уңышлы һәм намуслы үтәгәне, намуслы хезмәте, аеруча мөһим биремнәрне үтәгәне һәм катлаулылыгы өчен түбәндәгә бүләкләү төрләре билгеләнә:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүләкләрнен башка төрләре белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;

6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән бүләкләүнәң бүтән төрләре.

23.2. Бүләкләүләрне куллану тәртибе һәм шартлары, дәүләт бүләкләре белән бүләкләүдән тыш, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, жирлек уставы нигезендә билгеләнә.

23.3 Бүләкләү муниципаль хезмәткәр хезмәт иткән жирле үзидарә органының, муниципаль органның хокукий акты дип игълан ителә.

23.4. Алымаган дисциплинар жәза булган муниципаль хезмәткәрләрне бүләкләү мөмкин түгел.

24. Керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характеристындагы йөкләмәләр турында мәгълүмат тапшыру

24.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар, курсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр үзләренен керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында белешмәләрне, шулай ук хатынының (иленен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында белешмәләрне яллаучы (эш бируч) вәкиленә тапшырырга тиеш. Курсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

Хәрби хезмәткә чакырылучы гражданнар үзләренен керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иленен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырмыйлар.

24.1.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иленен) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада белешмәләр тапшырырга тиеш.

24.1.2. Муниципаль хезмәткәрнен, аның хатынының (иленен) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору “Коррупциягә каршы тору турында” 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм башка затлар чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукий актларында, Россия Федерациясе субъектларының законнары һәм башка норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

24.2. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмә нигезендә тапшырыла торган керемнәр, мәлкәт һәм мәлкәти характеристадагы йөкләмәләре турындагы белешмәләр, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт серен тәшкىл итүче һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкىл итүче белешмәләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль характеристадагы белешмәләр булып тора.

24.3. Муниципаль хезмәткәрнен, аның хатынының (иленен) һәм балигъ булмаган балаларының түләүгә сәләтлелеген билгеләү яисә билгеләү өчен дини яисә башка ижтимагый берләшмәләр, бүтән оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына

иганәләрнен турыдан-туры яисә читләтелгән рәвешендә жыю өчен керемнәр, мәлкәт турында һәм мәлкәти хәрактердагы йөкләмәләр хакында белешмәләрдән файдалану рөхсәт ителми.

24.4. Муниципаль хезмәткәрләрнен керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти хәрактердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне фаш итүдә яисә әлеге белешмәләрне Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы булалар.

24.5. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти хәрактердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары һәм мәлкәти хәрактердагы йөкләмәләре турында, мондый белешмәләрне мәжбүри тапшырган очракта, яки белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләрне тапшырмау муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә кiterә торган хокук бозу булып тора.

24.6. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дәгъвалаучы гражданнар тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мәлкәт турында һәм мәлкәти хәрактердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнен дөреслеген һәм тулылыгын, керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти хәрактердагы йөкләмәләре турында белешмәләрнен дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан бирелә торган белешмәләрнен дөреслеген һәм тулылыгы, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр, алар тарафыннан «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федеरаль законда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бурычларны үтәү Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

24.6.1. 24.1 пунктчасының 3 абзацы нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти хәрактердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнен дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү. Нигезләмәләр Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе субъектының ин югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) каары буенча гамәлгә ашырыла.

24.6.2. Нигезләмәнең 24.6.1 пунктчасы нигезендә башкарыйлан тикшерү нәтиҗәсендә жирле администрация башлыгы вазыйфасын контракт, чикләүләр, тыюлар, йөкләмәләрне үтәмәү фактлары ачыкланганда, “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федеरаль закон белән билгеләнгән очраклар ачыкланганда, «Аерым категория затларның аерым категорияләренә Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм кыйммәтләрне саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм алардан файдалануны тую турында» 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы Федеरаль закон белән Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать итә, яки тиешле каар кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына карата башка дисциплинар жәза куллана яки судка мөрәжәгать итә.

24.7. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче

белешмәләрне бирү түрүндагы соратулар, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дәгъвалауучы гражданнарга, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, шундый гражданнарың хатынына (хатынына) һәм балигъ булмаган балаларына карата оператив-эзләү чараларын үткәру түрүнда хокук саклау органнарына соратулар Россия Федерациясе нормати^в хокукий актлары белән билгеләнә торган тәртиптә Татарстан Республикасының югары вазыйфаи затлары (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары житәкчеләре) тарафыннан җибәрелә.

24.8 Сайтларның адреслары һәм сайтларның «Интернет» мәгълүмат-телеоммуникация чөлтәрендәге муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы граждан һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны, шулай ук аларны идентификацияләү мөмкинлеге бирә торган мәгълүматларны, яллаучы вәкиленә түбәндәгеләр тапшыра:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы граждан - муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы өч календарь елда хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елыннан алдагы календарь ел өчен ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү қысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очракларыннан тыш.

24.8.1. 24.8 пунктының 1 бүлегендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалауучы гражданнар, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан - хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. 24.8 пунктының 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән рәвештә тапшырыла.

24.8.2. Эшкә алучының вәкиле каары буенча, вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телеоммуникация чөлтәрендә урнаштырылган һәркем файдалана алырлык мәгълүматны эшкәртә, шулай ук 24.8 пунктында караган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылығын тикшерә.

25. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары

25.1. Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль программалар һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтен үстерү программалары белән тәэммин ителә, алар тиешенчә жирлек, Сарман муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән финансслана.

25.2. Жирлек башкарма комитеты һәм муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенен нәтижәлелеген арттыру максатларында тәжрибәләр үткәрелергә мөмкин. Жирлектә муниципаль хезмәтне үстерү программаларын гамәлгә ашыру барышында экспериментлар үткәру тәртибе, шартлары һәм сроклары муниципаль хокукий актлар белән Сарман муниципаль районының һәм Татарстан Республикасының норматив хокукий актлары нигезендә билгеләнә».

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Петровский Завод авыл жирлегендә муниципаль
хезмәт турындагы нигезләмәгә
1 нче күшымта

Муниципаль хезмәткәрнең аттестация көгазе

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме _____
2. Ел, туган ай _____
3. Йөнәри белем, гыйльми дәрәжә булу турында мәгълүмат,
гыйльми исем _____
(кайчан һәм нинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге,
_____)
4. Аттестация вакытында муниципаль хезмәт вазыйфасы биләп торучы вазыйфа һәм дата
бу вазифага билгеләү _____
5. Муниципаль хезмәт стажы (шул исәптән дәүләт граждан хезмәте стажы)
_____
6. Гомуми хезмәт стажы _____
7. Муниципаль хезмәткәргә сораулар һәм аларга кыскача жаваплар
_____
8. Аттестация комиссиясе тарафыннан әйтелгән искәрмәләр һәм тәкъдимнәр
_____
9. Муниципаль хәзмәткәрләргә тәкъдимнәрен үтәлешен кыскача бәяләү
алдагы аттестация _____
(башкарыйлан, өлешчә башкарыйлан, үтәлмәгән)
10. Аттестация комиссиясе карары _____
(муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;
муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм тәкъдим ителә
_____)

бүлгеләнгән тәртиптә кадрлар резервына кертү өчен
вакантлы вазыйфанды биләп торуга конкурс;
муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килү-килмәүне арттыру
муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми;

11. Аттестация комиссиясе составы _____.

Утырышта _____ аттестация комиссиясе әгъзалары катнашты.

----- Тавыш саны, каршы _____.

12. Искәрмә _____

Аттестация комиссиясе рәисе _____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе сәркәтибе

_____ (имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе әгъзалары

_____ (имза) (имзаны расшифровкалау)

_____ (имза) (имзаны расшифровкалау)

_____ (имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация ўткәрү датасы

Аттестация кәгазе белән таныштым

_____ (муниципаль хезмәткәр имzasы, дата)

Мөхөр урыны

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Петровский Завод авыл жирлегендә муниципаль
хезмәт турыйндағы нигезләмәгә
2 нче күшымта

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Петровский Завод авыл жирлегендә
муниципаль хезмәт вазыйфасы кадрлар резервина көртөлгән хезмәткәрләр ИСЕМЛЕГЕ

№ п/п	Кайсы вазыйфага резервка көртөлдө	Исем Фамилиясе , Атасының исеме	Туган елы	Милләте	Белеме (нинди уку йорты тәмамлаган, гыйльми дәрәжә)	Башкар-ган вазыйфа-сы	Бу вазыйфада кайсы вакыттан бирле эшли
1	2	3	4	5	6	7	8

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Петровский Завод авыл жирлегендә муниципаль
хезмәт турындағы нигезләмәгә
3 нче күшымта

Сарман муниципаль район
Петровский Завод авыл жирлеге
башлыгына

Класс чины бирүгә тәкъдим итү

1.Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме _____

2.Ел, туган ай _____

3.Һөнәри белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем булу турында белешмәләр

(нинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге һәм белеме буенча квалификациясе)

4.Һөнәри әзерлек, естәмә һөнәри белем алу яки стажировка турында белешмәләр
(һөнәри әзерлек, квалификация күтәрү яки стажировка турында документлар)

5.Муниципаль хезмәт вазыйфасы һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы

6.Гомуми хезмәт стажы _____
(еллarda тулы срок күрсәтелә)

7.Муниципаль хезмәт стажы _____

(еллarda тулы срок күрсәтелә)

8.Кайсы вакыттан бирле эшли _____
(керү датасы)

9.Муниципаль хезмәткәрнең класс чины _____
(класс чинының исеме һәм аны бирү датасы)

Белем дәрәжәсенең, күнекмәләрнен һәм осталыкның (һөнәри
дәрәжәнен)характеристикасы

нәтижә _____
(класс чин бирү яки бирудән баш тарту мөмкинлеге турында тәкъдим)

« ____ » 20 ____ ел ____
(число, ай, ел) (имза) (фамилия, инициаллар)

Татарстан Республикасы

Сарман муниципаль районы
Петровский Завод авыл жирлегендә муниципаль
хезмәт турындағы нигезләмәгә
3 нче күшымта

Татарстан Республикасы Сарман
муниципаль район Петровский
Завод авыл жирлеге башлығына

Класс чины би्रүгә тәкъдим итү

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме _____

2. Хезмәткәр эшли торган жирле үзидарә органының тулы исеме _____

3. Вазыйфа _____
(хезмәткәр эшли торган вазыйфасының һәм бүлекчәнен тулы исеме)

4. Туган көне: _____

5. Билгеләнгән вазыйфага боерыкбелән билгеләнде

(жирле үзидарә органы һәм жирле үзидарә органы житәкчесе вазыйфасының тулы исеме); № _____

6. Муниципаль хезмәт стажы _____
(документны тутыру көне)

7. Квалификация разряды, класс чины _____
«____» 20- ел _____

8. Класс чины биրү турында үтенечнамә _____
төркем буенча _____ муниципаль хезмәт вазыйфалары исемлеге.
Муниципаль хезмәткәрнең белем дәрәжәсе, күнекмәләре һәм осталыклары (һөнәри дәрәжәсе) турында кыскача бәяләмә:
_____

Төп функциональ вазыйфалар булып
тора: _____

Имтихан алушы житәкче, дата _____

Үтенечнамә белән таныштым (имтихан алушының Ф.И.О.)

Имтихан бирүченең имzasы, дата _____

Муниципаль хезмәткәрнең имтихан кәгазе

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме

2. Ел, туган ай _____

3. Һөнәри белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем булу турында белешмәләр

(нинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге һәм белеме буенча квалификациясе, гыйльми дәрәжәсе, гыйльми исеме)

4. Һөнәри әзерлек, өстәмә һөнәри белем алу яки стажировка турында белешмәләр

(һөнәри әзерлек, квалификация күтәрү яки стажировка турында документлар)

5. Аттестация вакытында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы _____

6. Муниципаль хезмәт стажы: _____

(шул исәптән дәүләт граждан хезмәте стажы)

7. Гомуми хезмәт стажы _____

8. Муниципаль хезмәтнен класс чины _____

(класс чинының исеме һәм аны бируды датасы)

9. Муниципаль хезмәткәргә сораулар һәм аларга кыскача жаваплар

10. Аттестация комиссиясе тарафыннан әйтелгән искәрмәләр һәм тәкъдимнәр

11. Муниципаль хезмәткәрләргә әйтелгән тәкъдимнәр

12. Квалификация имтиханы нәтиҗәләре буенча муниципаль хезмәткәрнең белемнәрен, күнекмәләрен һәм осталыкларын (һөнәри дәрәжәсен) бәяләү

(дәүләт граждан хезмәткәре квалификация имтиханын тапшырды һәм аны граждан хезмәтенен класслы чинын бируды өчен тәкъдим итәргә; дәүләт граждан хезмәткәренен квалификация имтиханын тапшырмавын танырга.

13. Аттестация комиссиясе составы _____

Утырышта _____ аттестация комиссиясе әгъзалары катнашты.

Тавыш саны _____

14. Искәрмә _____

Аттестация комиссиясе рәисе _____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе урынбасары

(имза) (имзаны расшифровкау)

Аттестация комиссиясе сәркатибе

(имза) (имзаны расшифровкау)

Аттестация комиссиясе әгъзалары

(имза) (имзаны расшифровкау)

(имза) (имзаны расшифровкау)

Квалификация имтиханы үткөрү датасы «___» 20___ ел ,
Сарман районы
Имтихан кәгазе белэн
тапыштым _____ (муниципаль хезмәткәрнең имzasы, дата)

Мөхөр урыны